

Ungdomsveileder i skole.

Et tiltak i «Flere i arbeid» i Kristiansand kommune.

Bakgrunn og organisering av satsing på ungdomsveileder:

Fylkeskommunen og kommunen har et felles mål om at flest mulig ungdom skal fullføre og bestå videregående opplæring, og kvalifisere seg til videre utdanning og arbeidsliv. For å bidra til at antall elever som fullfører skal øke, er det pekt på et behov for å kunne tilby tett individuell oppfølging til enkeltelever som strever med skolegjennomføring. På bakgrunn av dette har flere prosjekter og satsinger møtt denne utfordringen ved å ansette ungdomsveiledere. En tjeneste som tilbyr nettopp dette.

Fylkeskommunen har jobbet med ungdomsveiledertjeneste i flere år. Satsinger og prosjekter som «Venneslabrua (2019 -2024)», «Lindesneslosen (2014-2017)» og «Los- ordningen i østre agder (2019 -2022)» ble utgangspunktet for en videre satsing på dette arbeidet i

Fylkeskommunen. I de overnevnte prosjektene og satsingene har det vært jobbet ned mot grunnskolen, særlig knyttet til oppfølging av ungdom på 10.trinn. Kristiansand kommune ønsket fra høsten 2024 å starte opp med ungdomsveileder ansatt på grunnskole, og 1.august 2024 begynte ungdomsveileder på Grim skole, som første kommunalt ansatte ungdomsveileder i Kristiansand kommune. Samtidig startet ungdomsveileder på Kvadraturen vgs, som første ungdomsveileder på videregående skole i Kristiansand. Fylkeskommunen har samtidig valgt å oppskalere med flere ungdomsveiledere i videregående skole i Kristiansand. Dette betyr at det fra januar 2025 var 2 ungdomsveiledere på henholdsvis Kvadraturen vgs og 1 ungdomsveileder ved Tangen vgs. Samtidig jobbet Kristiansand kommune med å utvide antall ungdomsveiledere i deres ungdomsskoler, og per november 2025 er det totalt 6 ungdomsveiledere ansatt i Kristiansand kommune. Fordelingen av ungdomsveiledere ser nå slik ut:

Skole	Stillingsprosent	Oppstarts dato ungdomsveileder
Kvadraturen vgs	2 x 100%	1.august 2024 og 1.januar 2025
Tangen vgs	1 x100%	1.januar 2025
Grim ungdomsskole	1 x 100 %	1.august 2024
Karuss	1 x 50%	1.mars 2025

Fiskå	1 x 50%	1.mars 2025
Finsland	1 x 50%	1.mai 2025
Tinntjønn ungdomsskole	1 x 50%	1.mai 2025
Songdalen ungdomsskole	1 x 50%	1.mai 2025
Koordinator for ungdomsveiledertjenesten i Agder	1 x 80%	1.august 2025

Overordnet formål med ungdomsveileder i skole:

Ungdomsveiledertjenesten er et samarbeid mellom Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune. Målet er å støtte ungdom i overgangen fra ungdomsskole til videregående skole, hindre frafall, og bidra til at flere fullfører og består videregående opplæring.

Ungdomsveilederen skal være en trygg voksenperson som følger ungdom tett – både i og utenfor skoletiden.

Hva tilbyr ungdomsveiledertjenesten?

En ungdomsveileder hjelper deg som står i fare for å falle ut av skolen, og som kan ha nytte av tett oppfølging.

Tilbudet gir deg:

- Støtte og veiledning til å nå målene dine
- Trygghet når du bytter skole
- Opplevelsen av å bli sett, hørt og tatt på alvor
- Løsninger som vi finner sammen
- Mulighet til å ta kontakt både i og etter skoletid

Hva må ungdommen selv gjøre?

- Ta kontakt med ungdomsveileder, rådgiver eller kontaktlærer på sin skole.
- Selv ønske oppfølging
- Være innstilt på å gjøre en egeninnsats

Målgruppe:

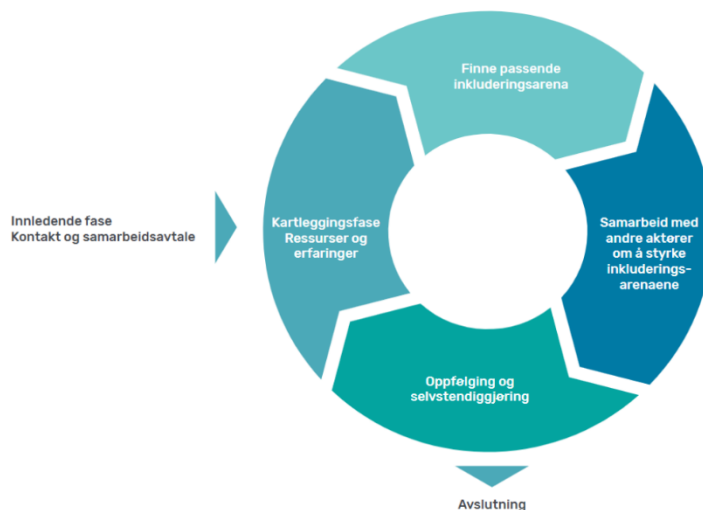
Målgruppen for oppfølging av ungdomsveiledere er:

- Ungdom i alderen 15 -24 år som står i fare for å koble seg fra videregående opplæring eller ønsker seg tilbake til ordinære kvalifiseringstiltak, og som kan ha nytte av tett individuell oppfølging.
  - Ungdom tilhørende en videregående skole følges opp uavhengig av bokommune.
  - Ungdom som blir fulgt opp i 10.klasse og som skal begynne på en annen videregående skole enn den ungdomsveilederen tilhører, får oppfølging i en overgangsperiode.
- Oppfølgingen avsluttes normalt senest til høstferien

Før oppfølging tilbys, gjøres en grundig vurdering av om ungdommen ønsker tett oppfølging, og om det er sannsynlig at vedkommende vil ha nytte av tilbudet og metodikken som brukes.

Arbeidsmåte og rolle:

Ungdomsveilederne jobber etter prinsippene i SE (supported education). Og anvender denne modellen i sitt møte med ungdommene:

| 4

- **Omfang:** Én ungdomsveileder i 100% stilling følger opp 12 -16 ungdommer.
- **Individuell oppfølging:** Hver ungdom har en egen handlingsplan med mål, strategier, ansvarspersoner, tidsfrist og måloppnåelse. Denne evalueres fortløpende, og er både et styringsverktøy og et samhandlingsverktøy mellom ungdomsveilederen og ungdommen.
- **Helhetlig tilnærming:** Veilederne jobber ikke bare med skole, men også fritid, helse, og samarbeid med familie og hjelpeapparat. Ungdomsveilederen støtter ungdommen selv, men kobler på nødvendige støttetjenester som kan bidra til økte levekår, og økt

skolegjennomføring. Eks: Barnevernstjenesten, helsesykepleier, forebyggende enhet mm.

- **Tilgjengelighet:** Ungdomsveilederne er fleksible og tilgjengelige også utenom ordinær arbeidstid, noe som oppleves svært positivt for ungdommene. Dette betyr at ungdommen har tilgang til sin ungdomsveileder også etter kl.16, når andre tjenester holder stengt.
- **Forankring i skolen:** Rollen er nå godt integrert i skolene, og oppleves som en ressurs både for elever, lærere, elevtjenesten og skolen som organisasjon.
- **Faglig oppfølging:** Det er ansatt en metodeveileder (Agder fylkeskommune), som skal sikre god faglig kvalitet på tjenesten. Metodeveilederen har ansvar for å beramme og gjennomføre fagmøter for profesjonsfellesskapet, men også for å tilby og gjennomføre veiledning. Alle ungdomsveilederne får tilbud om individuell metodeveiledning minimum hver 6 uke. Samtidig brukes det tid i felleskap på fagmøter, til veiledning i gruppe.

Arbeid med overgangen til videregående skole:

- Ungdomsveiledere hjelper ungdom med yrkesvalg, søknad til VGS, hospitering, åpen skole og skolebesøk. Gjennom skoleåret på 10.trinn er målet å gjøre ungdommen robust, og selvstendig til å håndtere endringen ved å begynne på videregående skole. Ungdomsveilederen bruker derfor mye tid på råd og veiledning, støtte og vise vei for den enkelte ungdom.
- Ungdomsveilederne deltar i profesjonsfellesskap på tvers av ungdomsskole og videregående skole, med fagmøter annenhver uke. Her utveksles erfaringer, og drøftes problemstillinger – slik at ungdomsveilederne best kan bidra til å løse de utfordringer ungdommene står i.
- Ungdomsveilederne deltar i det ordinære og profesjonelle fellesskapet på den skolen de er ansatt. Dette betyr at de er en del av elevtjenesten ved videregående skole, og koordineringsgruppe på ungdomsskolen. Dette bidrar også til å bringe inn annen kompetanse i skolen som organisasjon.

Dette er noen av tiltakene ungdomsveilederen setter inn for å styrke ungdommen i overgangen fra ungdomsskole til videregående opplæring:

- ✓ Jobbe med den enkelte ungdommen gjennom skoleåret på 10.trinn
- ✓ Veiledning med tanke på utdanningsvalg
- ✓ Bruke arbeidsuka til å prøve ut yrker
- ✓ Skolebesøk – også utover de ordinære «Åpen skole»
- ✓ Samarbeidsmøter i forkant av skolestart.
- ✓ Besøke kontaktlærer sammen med eleven før skolestart
- ✓ Være til stede første skolestart og i ukene som kommer
- ✓ Løpende kontakt med kontaktlærer på ny skole
- ✓ Samarbeidsmøter med kontaktlærer og rådgiver ved behov.
- ✓ Fortløpende støtte og motivasjonssamtaler
- ✓ Nødvendige avklaringer og støtte rundt oppstart på ny skole.

Samarbeid med andre aktører

- Ungdomsveiledere samarbeider tett med blant annet:
  - Skolehelsetjenesten
  - Barnevern, PPT, ABUP, ARA, ungdomstjenesten, KUP.
  - Frivillige aktører som Fellesverket og arbeidsgivere
  - Politiet (forebyggende avdeling)
- Samarbeidet varierer fra ungdom til ungdom, men anses som både nødvendig og positivt. Hvilke aktører som kobles på, avhenger av ungdommens utfordringer, og behovet for samhandling for å løse disse utfordringene.

Utfordringsbildet blant ungdom som får oppfølging:

- Flere ungdommer har svak støtte hjemmefra, psykiske utfordringer eller lav mestringstro.
- Mange ungdommer faller mellom systemer og får ikke rett hjelp fordi de er i en «gråsone».
- Økende utfordring med “hjemmesittere” som trenger alternative måter å delta på skole.

- Overgangen til VGS er krevende for elever med lavt oppmøte eller tilrettelagt undervisning.
- Systemutfordringer: Skolen og hjelpeapparatet klarer ikke alltid å tilpasse seg ungdommens behov.

Erfaringer og evaluering

- Ungdomsveilederrollen beskrives som etterlengtet og svært positiv.
- Ungdom som tidligere “falt mellom stoler” får nå tettere oppfølging og klarer i større grad å stå i utdanningsløpet.
- Koordinatorfunksjonen i satsingen trekkes fram som avgjørende for kvalitet og struktur.
- Erfaringene så langt viser tydelig behov for langsiktig finansiering og tydelig forankring i organisasjonen.
- Kombinasjonsstillinger (50 % ungdomsveileder + annen rolle) kan svekke kvaliteten og bør vurderes nøye. Dersom stillingen skal være redusert, anses 50% stilling som en smertegrense.
- At ungdomsveilederen er ansatt ved den enkelte skole trekkes frem som svært positivt. Skolen opplever å få «mer igjen for» å ha ungdomsveilederen på skolen, og det arbeidet som gjøres med å følge opp enkeltelever forringes positivt tilbake i skolehverdagen.
- Skolens inkluderingskompetanse styrkes ved å ha ungdomsveileder ansatt i skolen. Tverrfagligheten og annen kompetanse inn i organisasjonen oppleves positivt for den enkelte skole.
- Oppfølgingen av enkeltungdom som strever med skolegjennomføring, smitter over på andre elever i relasjon til den som får oppfølging. Når ungdommen lykkes med å få til endring, vil gjerne andre ungdom gjøre det samme.
- Per november 2025 får til sammen 67 ungdom oppfølging av ungdomsveileder ved kommunale og fylkeskommunale skoler i Kristiansand. 30 av disse er elever ved kommunens ungdomsskoler.

- Siden oppstart i 2024 har totalt 43 ungdom hatt oppfølging av en ungdomsveileder, men avsluttet oppfølgingen. Årsaken til at oppfølgingen er avsluttet er mange. Det kan handle både om at det går bra med ungdommen, og at de nå er klare til å ta fatt på videre skolegang uten støtte fra ungdomsveileder, men også fordi ungdommen har byttet skole. Der ungdommen har byttet skole, vurderes det om ungdomsveileder ved mottakerskole skal overta oppfølgingen. Der mottakerskole ikke har ungdomsveileder sørger ungdomsveileder for å koble på nødvendige hjelpere og støttefunksjoner ved ny skole. Dette kan være rådgiver, sosialrådgiver, kontaktlærere, miljøterapeuter eller andre støttefunksjoner internt i skolen og eksternt i aktuelt hjelpeapparat.

Oppsummering: Tiltaket «ungdomsveileder i skole» er godt etablert i flere skoler i Kristiansand. Det er opprettet et profesjonsfellesskap av ungdomsveiledere fra kommunal og fylkeskommunal skole. Roller er svært velkommen i skolen, og et etterlengtet tilbud blant mange ungdom. Mange ungdom gir tilbakemelding på at tilbudet er helt nødvendig for deres skolegjennomføring, og både kontaktlærere og rådgivere i skoler viser til at denne rollen er svært positivt i samarbeidet rundt enkeltungdom.